Lakossági tájékoztató a téli rendkívüli időjárásra történő felkészülés legfontosabb szabályairól

Várható következmények:

- Hófúvások, hótorlaszok, sínek felfagyása, jégréteg kialakulása miatt fennakadások lehetnek a (közúti, vasúti, légi) közlekedésben.
- A közlekedés nehézségei miatt akadozhat az alapvető élelmiszerellátás, az egészségügyi ellátás, a betegszállítás, gyógyszerek beszerzése.
- A hófúvások településeket zárhatnak el a külvilágtól, járművek akadhatnak el az utakon.
- Az elakadt járművekben az utasok testhőmérséklete erősen lehűl, fagyási sérüléseket szenvedhetnek.
- A gázvezetékek befagyása miatt a vezetékes gázellátás ideiglenesen leállhat.
- Az elektromos áram felhasználásának növekedése, esetleg ráfagyott jégréteg miatt átmeneti zavarok keletkezhetnek az áramszolgáltatásban.
- A hó súlyától az épületek tetőszerkezete károsodhat.

Ajánlott magatartási szabályok:

Figyelje az időjárás jelentést, hogy időben fel tudjon készülni!

Otthonunkban:

Átmeneti áram- illetve energia kimaradás esetére:

- Hagyományos tüzelőberendezés (pl. kandalló) használata esetén különös figyelemmel kell lenni a tűzmegelőzésre, füstelvezetésre.
- Azokat a PB gázzal üzemelő fűtőkészülékeket, amelyek nincsenek a kéménybe kötve, vagy az égéstermékek szabadba történő kivezetése más módon nem megoldott, soha ne üzemeltesse folyamatosan zárt térben. A helyiség nagyságától és a fűtési fokozattól függően legalább egy-másfélóránként szellőztetni kell a helyiséget, ellenkező esetben a felgyülemlő égéstermékek mérgezést okozhatnak.
- A gázszolgáltatás ideiglenes kimaradása esetén ne hagyja nyitva a fűtőkészülék elzárócsapját!
- Gondoskodjék szükség-világítóeszközökről (pl. palackról működtethető gázlámpa, elektromos lámpa).
- Tartson üzemképes állapotban egy elemről működtethető rádiót, és biztosítson hozzá tartalék elemeket.
- Tároljon otthonában legalább 3 napra elegendő élelmiszert az egész család számára.
- Legyenek otthon alapvető gyógyszerek, kötszerek, ha csecsemő van a családban, számára tápszerek.
- Csak a legszükségesebb telefonhívásokat bonyolítsa le, mert a hálózatra a mentésben résztvevőknek van szüksége.

Utazáshoz:

- Szélsőséges időjárási viszonyok között nem biztonságos az utazás, különösen, ha nagyobb távolságra kell eljutni!
- Ha feltétlenül szükséges útnak indulni, mindig kísérő társsal tegye, és csak abban az esetben, ha meggyőződött róla, hogy úti célját biztonsággal eléri, és a visszautazás feltételei is biztosítottak.
- Ha nagyobb távolságot kell gyalogosan megtennie, öltözzön rétegesen, felsőruházata lehetőleg legyen vízhatlan, vigyen magával meleg kávét vagy teát.
- Gépkocsival csak akkor induljon el, ha feltétlenül szükséges, ha gépjárműve megfelelő műszaki állapotban van, és rendelkezik a biztonságos téli üzemeléshez szükséges felszereléssel (téli gumiabroncsok, hólánc, tartalék üzemanyag, elakadás esetére lapát vagy ású, homok, stb.). Ebben az esetben sem tanácsos egyedül elindulni.
- Indulás előtt a gépkocsijában helyezzen el meleg takarót, elektromos kézilámpát, meleg italt, legalább egy napi étkezésre elegendő élelmiszert.
- Legyen felkészülve, hogy gépkocsija bármikor elakadhat és esetleg csak napok múlva fogják kiszabadítani. Öltözetét úgy állítsa össze, hogy szükség esetén gyalog is képes legyen folytatni útját.
- Amennyiben hosszabb időt (néhány órát) kénytelen álló gépjárművében tartózkodni, a motor járatásával fűtheti az utasteret, de ne felejtsen el legalább tíz-tizenöt percenként szellőztetni. Az álló jármű utasterébe ugyanis kipufogó gázok szivároghatnak, amelyek súlyos rosszullétet, esetleg halálos balesetet okozhatnak.
- Alkoholt soha ne fogyasszon a hideg elleni védekezés céljából! Kezdeti élénkítő hatása után csökkenti a fizikai teljesítőképességet, fáradságot, bágyadtságot okoz, illetve csökkenti a helyzetfelismerő- és ítélőképességet, amely ilyen helyzetben életveszélyes lehet.

Ónos eső esetén:

Felhívjuk az állampolgárok figyelmét, hogy tekintettel a megváltozott időjárási körülményekre, fokozott óvatossággal közlekedjenek.
Aki teheti, ne használjon gépjárművet, amennyiben az feltétlenül szükséges akkor tartsák be a téli közlekedésre vonatkozó szabályokat:

- Csak kifogástalan műszaki állapotú, a téli időjárásra felkészített gépjárművel induljanak útnak,
- A gépjárművek üzemanyag tartályát töltsék fel, gondoskodjanak tartalék üzemanyagról is,
- A gépjárműben legyen takaró, forró tea,
- A megváltozott időjárási körülmények még a gyakorlott vezetőket is próbára teszik, kellő vezetési gyakorlat hiányában ne induljanak útnak,
- Amennyiben a gépjárművel való közlekedés ellehetetlenedik, húzódjanak félre és várják meg, amíg a síkosság mentesítést végző gépek járhatóvá teszik az útszakaszt,
- Várhatóan megnövekszik a mentő szervezetek (tűzoltóság, mentők) vonulási ideje is.

Különös gondot kell fordítani a járdák síkosság mentesítésére is, melyet közterületen az önkormányzat, míg magánházak esetén a tulajdonos hajt végre.

A csapadék ráfagyhat a fák ágaira – növelve azok súlyát -, így számolni kell az ágak gallyak letörésével is.
Fontos, hogy a parkoló helyet, a járdán való közlekedést úgy válasszuk meg, hogy az esetlegesen lehulló ágak személyi sérülést és anyagi kárt ne okozzanak.

A jégen tartózkodás szabályai:

A szabadvizek befagyott területe gyermekre és felnőttre egyaránt vonzerőt gyakorol, ugyanakkor veszélyeket is rejt magában. A jégbeszakadásoknak gyakran halálos kimenetelű végkifejlete van az emberek felelőtlen viselkedésének és a jég tulajdonságának nem megfelelő ismerete miatt.

A hirtelen hőmérsékletváltozások, illetve a tartósan enyhe időjárás nagymértékben megváltoztathatja a jégtakaró tulajdonságait, ezáltal az veszélyessé, kiismerhetetlenné válhat.

A szabadvizek jegén tartózkodni csak akkor szabad, ha a jég kellő szilárdságú, nem olvadt, nem mozog.

Tilos a szabadvizek jegén tartózkodni:

* éjszaka korlátozott látási viszonyok között,
* járművel, a biztonságos munkavégzés kivételével,
* kikötők és veszteglőhelyek területén,
* folyókon,
* rianás esetén,

Aki a jégen léket vág, vagy jégkitermelést folytat, köteles a jégmentessé vált területet távolról felismerhető módon megjelölni, illetve körülhatárolni. A jégmentessé vált területet 1 m magasságban, legalább 10 cm széles piros-fehér csíkozású korláttal kell ellátni.

Ha gyanús ropogást, recsegést hall, azonnal feküdjön minél nagyobb testfelülettel a jégre és próbáljon meg a legközelebbi biztos pontot hason csúszva elérni. Beszakadás esetén a felesleges mozdulatokat kerülje, ezáltal megőrizve a ruházatunkban lévő szigetelő légréteget. Igyekezzen a lábával az ellenkező irányban lévő jég szélét elérni és a part felé előrelökni magát, illetve segítséget kérni. Ha partot ér azonnal menjen meleg helyre, szárítkozzon meg, testét törölje szárazra, igyon forró, meleg italt. Kávé, alkohol fogyasztása tilos!

Ne kezdjen felelőtlenül mások mentésébe, mert csak tetézheti a bajt. Életét kockáztatja, illetve további beszakadások keletkezhetnek. Hívjon segítséget és a mentést végzőt kötelekkel, társakkal biztosítsa! Ha más eszköz nincs, egy hosszú, de erős ágat, ruhadarabot nyújtson a jégbeszakadtnak: ha többen vannak, egymás lábát fogva - mint egy hason fekvő lánc - segíthetnek.

A mentést követően, szükség esetén hívjon mentőt!